

NÚ ER NEYÐ Á TEIMUM!

Nei, hugsu tykkum, Føroya løgting er kravt eftir 6000 kr., sum tað hevur garanterað fyri Fróðbiar sóknar kommunu, ið henda sama kommunu stendur til svars fyri í einum láni til A. T.

Hetta var so ræðuligt, at tað mátti lesast upp á almennum tingfund.

— At tingið eisini verður kravt eftir 100.000 kr. fyri aðrar kommunur, tyktist at vera so sjálv-sagt, at tað ikki er vert eina um-talu.

Á ein hátt kann tað kanska sigast at vera uppá sítt pláss, at hetta krav varð lagt fram á ting, tí landsstýrið hevur væl viljað sagt tinginum frá sínum ódugnaskapi í hesum máli. Treytin fyri hesum garantii var frá tingsins síðu, at allir teir, sum sitað hövdu í stjórn A. T.s, skuldu fara frá, so skuldi tingið — landsstýrið — átaka sær at dríva A. T.

Jú, væl hava hesir menn drivið A. T. hesi 3 árin! — Tað kann sigast! Ella rættari sagt, tað nýtist ikki at sigast — tað sæst.

Kroystir av tí ringa standi, sum samgongan samband—fólkaflokkur ikki hevur átt dagnaskap at av-verja her á landi, er okkurt til ráða at taka, um fólk ið ikki skal venda sær frá hesum flokkum, og bestu ráðini eru at blaka skarn á Dam og aðrar. Tað kann fyri eina stutta tíð fáa fólk til at gloyma hin ringa standin her á landi, halda teir.

Besta dømið um, at henda leið nú skal roynast, finst í »Føroya-tíðindi« og »Dagblaðnum«.

Vit skulu loyva okkum at prenta uppáttur nøkur »gullkorn« úr »Dagblaðnum« 20. nov.

Um viðgerðina av málinum um garantii til Fróðbiar sóknar kommunu skriva teir:

Ja, soleiðis leikaði hesin ólukkufuglur (Dam) í á hesum sinni sum so mangan áður. Og so komu órindadreingir Dams: P. Henriksen, borgarstjóri í Havn, S. P. Zachariassen, kommunalpolitikari úr Klakksvík, kortini á-borðið-maðurin av Eiði, harra Kallsøy, og Danbjörg við slíkum tilfari til bálið, sum krevur minni lufttillförsu og skapar smáflammar, bláligar í broddinum — stutt sagt teir royndu seg við kollið móti hesum fantasi-leysu afturhaldsharrum.

P. Henriksen: Tað er óforsvarligt ikki at taka móti hesum peningi. Risiko fyri tingið er eingin; tí *Tvörrá kommunu er fjággjarliga best stadda kommunu í landinum.*

S. P. Zachariassen: Vit mugu hjálpa hesi stórbygd aftur á fótur, og tekur man ikki móti hesum tilboði, er orsøkin bert politisk forfylgilsí.

Kallsøy: Her er gjørt eitt dygdar-

gott arbeiði fyri at leggja eitt gott stóði undir hetta felag og vit hava fingið allar upplýsingar, sum tingið kann ynskja sær. Kalkulasjónirnar eru gjörðar av álitismonnum, so tá fólkaflokksmenn siga, at 500.000 kr. er alt ov lítið til endurreising, trúgv eg einki uppá tað.

Danbjörg: Sum monnum kunnugt hevur tað í mong ár verið soleiðis á Tvöroyri, at um slitmaðurin skuldi vinna sær eina daglon, so var tað bert eitt stað, hann kundi fara, og tað var í A. T., men nú er tíverri hetta felag komið so fyrri, at henda lívgvandi keldan er upp-tjornað. Nú kunnu tit og eg (skalv málinum og táraði) fara heim síðurkliggjaðir av jólagávum og halda jól saman við tykkara byrnum. Hvussu kunnu tit krevja av mær, at eg skal fara suður til Porkeris og bera míni byrn undir við jólagávum, tá eg veit, at á Tvöroyri eiga tey ikki at leggja í munin og enn minni jólagávur.

Man tað vera Knútur Wang, ið skrivir hesi »megnarorð« og skírir rættar menn »örindadreingir« og »ólukkusfuglar«. Roynir hann við slíkum »vøkrum« orðum at fáa fólk til at gloyma, at tað er tí, og júst tí, at hansara egnu menn saman við sambandinum — sjálvkravdir — hava tikið stýrisvöl A. T.s í sínar egnu hendur, at tingið í dag verður kravt eftir peningi, sum A. T. ikki hevur verið fært fyri at rinda í góðari tíð? Ella eru tað teir stóru »sfinasekspertarnir« hjá fólkaflokkinum, ið nú skulu flytast aftur um í minni fólksins, aftur í gloymsku — fyri eina tíð, fyri at kunnu koma »vel-dugir« aftur, tá val stendur fyri. Tað man neyvan fara at eydnast teimum kortini, so djúpt teir hava rist sínar syrgiligu rúnir í landsins fjággjarligu stöðu!

Vit skulu ikki siga, at Knútur Wang er örindadronkur fyri nakran, sjálvt um tað sær so út; men tá ein lesur hetta pettið úr hesi somu grein, so sær tað meiri enn merkiligt út, um hann ikki er tað:

Nú hendi tað, at donsku kalkulasjónirnar hildu ikki, bygdamein sigldu við A. T.skipunum og Bang eksperimenteraði; danir sendu rökningar til A. T. utan úrslit, teir sendu tær til kommununa, til Dam, men hann ótti ikki aftur — heldur ikki frá P. Henriksen, sum trúttuði inn í tingmenn, at eingin kommunu í landinum var betri stödd enn Fróðbiar sóknar kommunu — royndarstöðin hjá Dam. Men tá hesi sorgarboð á formannspalli tingsins vóru lisið upp fyri tingmonnum fekk hann og allir kortini á-borðið-menninir málið aftur. Hetta var ein skemdargerð, hví

rópa hetta út um allar geilar? Politisk forfylgilsí!

Tað tyktist at ráða mikið um hjá »Dagblaðnum« at verja landsstýrisins »drift« av A. T., sum tað hevur átiakið sær alla ábyrgd av. Men merkiligt er tað, at teir sjálvir skriva um, hvussu vánaliga teir hava skipað fyri, og um at teir hava »eksperimenterað«. Tað kann væl vera ívasamt, um kunngerðin frá formannspallinum vóru nøkur »sorgarboð« fyri hesar menn, uttan so, at teir harvið vilja siga, at teir, ikki vóru sína upp-gávu vaksniir.

Sjónleikur í lögtinginum

»Dagblaðið« metir tað fyri ein sjónleik, sum framfór í tinginum, tá ið vit kravdu lögtingsval.

Vit kundu svarað aftur við at minna á, hvussu ofta fólkaflokkurin kravdi val tá teir vóru í minniluta; men okkum nýtist ikki tiliki at verja okkum við; tí okkum tórvur ikki at fara í defensiv.

Heldur vilja vit ikki taka okkum tað av lottum, tí málið er meira álvarsamt enn so.

Fyri okkum er tað ikki spæl ella sjónleikur, sum liggur fremst í huga. Í slíkum álvarsomum tímum sum hesum, ið vit nú liva í, meðan arbeiðsloysið veksur dag frá degi, inntøkurarnar minna, og armóðin breiðir seg, og einki verður gjørt fyri at skapa lív og virki her á landi, nakrir fáir einstaklingar gera seg upp til hövdingar, ið blóðsúgva fjöldina, meðan junkaravaldið eins og stórir eiturkoppur spennu netið út yvir fjöldina, sum veit sær eingi livandi ráð — kemur fastari og fastari í netið, inn til livið er úti, og hin uppvaksandi fjöldin aftur kemur í somu trælakor, sum fedrar teirra.

Undirritaði hevur lagt mál á ting — tæy hvurvu.

Suðuroyar Fiskimannafelag legði mál inn á ting tey hvurvu. Føroya Fiskimannafelag og eisini Føroya Arbeiðarafelag legði mál inn og Føroya Javniðarflokkur legði mál inn — alt hvarv, einki kom aftur fyri dagsins ljós.

Fiskimenn klaga yvir, at teir fáa ikki tann pening, teir eiga. Hví er tað so? Jú, sakir liggja soleiðis fyri, at lógin, sum tryggjar fiskimonnum teirra pening, er avtikin og burtur-

beind av teim, sum stýra okkara landi í dag.

Suðuroyar Fiskimannafelag hevur lagt mál inn á ting, ið miðar ímóti at fáa lógina aftur í gildi; men málið liggur og hvílir, tí tingið varð heim-sent.

Menn eru ótilfriðs við Føroya Fiska-sölu og eisini við Sildasöluna. Mál hesum viðvíkjandi liggur inni á tingi, men einki er viðgjört.

Einki verður gjørt fyri at fáa skip til landið, alt sovnar — doyri — ikki er livandi, og verri og verri verður dag eftir dag. Junkaravaldið hevur einans eitt mál fyri eyga, og tað er, at keypikraftin skal skerjast, tí so fær yvirklassin buktina og báðar endarnar.

Hvat er meira rímligt, enn at vit krevja, at teir menn, sum soleiðis hagraiddi ta arbeiðandi fjöldina á landi og á sjógv, leggja frá sær? Teir hava ikki fólk ið aftanfyrir seg og hava tessvegna ongan rætt til at sita longur við stýrið í landinum. Fólk ið má nú fáa loyvi at velja sær aðrar menn, sum kunna fáa eitt annað stýrislag í okkara samfelag. Vit megu fáa menn, sum seta sær tað mál at fáa nógv, nýggj og nýmótans fiskiför og onnur fôr til landið, soleiðis at liv kemur aftur í staðin fyri tann kulda og deyða, sum junkaravaldið við síni köldu hond hevur lagt yvir okkara samfelag.

Fiskimenn skulu hava rætt til at fylgja við søluni av teirra fiski og sild og rætt til at fáa pening í rættari tíð, eins og forskot og lønarvðbótarskipan skal koma í rættlag.

Eisini teir menn, sum rógva út, skulu eiga rætt til at fáa hóskandi prís fyri teirra útróðrafisk eins og at fáa olju, bensin og annað fyri sámuligan prís.

Vit taka okkum tað lætt, um »Dagblaðið« sigur, at alt er spæl og sjónleikur. Vit eru greiðir yvir, at hin arbeiðandi fjöldin á sjógv og á landi sær álvarsamari uppá alt hetta enn »Dagblaðið« og tess fylgisneytar.

Um eitt ár verður dómur at fella. Tá noyðast teir fram fyri fólksins dóm, tá sleppa teir ikki at kveistra burtur fólksins rættvísu krøv. Sjálvanda er tað harmuligt, at aftur eitt ár skal fara, og einki verður gjørt fyri at sleppa okkum úr armóðini og neyðini.

Men harvið verður tað — eitt ár afturat, men so ikki meira.

J. H. Danbjörg.

TRYGGINGARSAMBANDIÐ FØROYAR

Føroya Kriggstrygging, telf. 1086

Føroya Sjóvátrygging, telf. 1086

Føroya Brunatrygging, telf. 1089

Føroya Vanlukutrygging telf. 1721

Vit tryggja:

Bátar - skip - vøru - hús - innbúgv - ferðagóðs bílar o. a.

Føroyingar eiga at tryggja í landsins egna trygging -